

סרטים

ההיסטוריה על רחבת הריקודים

האיטלקים נוהגים לומר: "טרטוריה — טראדיטורה". בעברית: מתרגם — פירושו בוגד. אין ספק, שיש מידה גדולה של צדק ברברים אלה, גם כשמתרגמים עם הכוונות הטובות ביותר בעולם, ולפי כל חוקי הדיקרוק והתחביר. הנה לדוגמה סרטו החדש של הבימאי האיטלקי, אטורה סקולה. במקור הוא נקרא לה באל ומאחר שהסרט נעשה בצרפת, סביר להניח שצריך לפתוח את המילון באות בי ואז מגלים עד מהרה שפירושו המילה "באל", הוא "נשף". מכאן, שלטרת יש לקרוא בעברית הנשף.

אבל מה לעשות, שלהצגה שעליה מבוסס הסרט ולסרט עצמו, היו כוונות אחרות. הם התייחסו לאולס-דיקודים שבו באים הבריות לרקוד, מעין דיסקוטק של ימים עברו. ואכן, במרכז ההצגה ובמרכז הסרט עומד אולם כזה, קצת מיושן, קצת דהוי, קצת אנאכרוניסטי, ובתוך האולם הזה מתרחשת כל העלילה, אם אפשר לקרוא למה שקורה בסרט הזה "עלילה". זאת הסיבה האמיתית לבחירת שם הסרט, במקור. הצרה היא, שהשפה העברית אינה מציעה שום מילה מקבילה, המתקבלת על הדעת, כדי

1936 — אולס-דיקודים בגילגולו הראשון בסרטו של אטורה סקולה הנשף סרט שאין בו אף מילה של דיאלוג

בכל מיקרה, מטעם אל"ר או מדינה אחרת, ההישג הוא הישג, ואין ספק, שלגבי סרט אשר כמעט שלא נעשה, זה בכלל לא מבוטל. **מזדקנים עם הזמן.** הנשף הוא בהחלט סרט יוצא-דופן, חריג בתוך ההפקה הקולנועית העולמית וראוי לתשומת-לב רבה בתור שכזו. זה סרט שאין בו אף מילה אחת של דיאלוג, כל כולו מתרחש במקום אחד, אולס-דיקודים המשנה את פניו מפרק לפרק של הסרט.

הפתיחה מתרחשת בימינו אלה. אחרי-כך, מתוך מה שקורה מול המצלמה, אפשר להבין שחוזרים אחורנית לשנת 1936 ואחרי-כך, בהדרגה, עוברים ל-1940, 1942, 1944, 1945, 1956, 1968, ולבסוף

להסרטה אחרי כמה חודשים, החל את העבודה מחדש, השלים את המלאכה, והתוצאה זכתה בפרס בפסטיבל ברלין, ואחרי-כך כסיוז (האוסקר הצרפתי) כסרט השנה בצרפת. הסרט גם היה מועמד לפרס האוסקר כסרט הזר הטוב ביותר של השנה.

לפרשה זו קשור קוריוז מעניין: בתחרות האוסקר ייצג הסרט רווקא את אל"ר, שהיא משקיעה קטנה במיסגרת ההפקה. מובן שכל קשר בין אל"ר ובין תוכנו של הסרט, צורתו או התרבות שהוא מייצג, רמיוני בהחלט, אבל זה לא הפריע אף פעם למי שרצה, בכל מחיר, להגיע לתחרות היוקרתית.

1940 — אולס-דיקודים הופך מקום מיקלט הדמויות מזדקנות עם הזמן

לו הסרט שכמעט לא היה. סקולה, מגדולי הבימאים של איטליה, שיצירתו מוכרת מעט מדי בישראל (כאן ראו את יום מיוחד, מישפחת המלוכלכים וקינאה נוסח איטליה) בא לפאריס לפני שנה, כדי להפוך לסרט הצגה מצליחה מאוד ויוצא-דופן מאוד, שנשאה חן בעיניו. כמה ימים אחרי שהחלו הצילומים, לקה בהתקף-לב. ההפקה כולה שותקה, הביטוח פיצה את המפיקים, הכל הלכו הביתה והיו משוכנעים שהסרט לא ייעשה. אולם סקולה החלים, חזר

1945 — האמריקאים נכנסים לצרפת כיבוש שונה ומחודש

שוב ל-1983. הסרט עוקב אחר 23 רמויות שונות, המוצגות בגלגולים שונים, לעתים בתחפושות שונות, אבל תמיד מזדקנות עם הזמן ואחרי היחסים בין 13 הגברים, ובין 10 הנשים. כל אחד מהם בא לאולם לבדו, כדי למצוא בן-זוג — אולי את האהבה הגדולה, אולי בילוי לערב ואולי נחמה במשכר.

צורת הלבוש, דרך ההתנהגות, איפיון הטיי-פוסים, סיגנון הריקודים, אלה הן האינדיקציות היחידות לתקופה שבה מתרחשת כל סציינה בסרט. כך, ללא עזרת המילה המדוברת, חולפת על המסך ההיסטוריה הצרפתית של 50 השנים האחרונות: החזית העממית והאווירה הפופוליסטית של סוף שנות ה-30 עם אליזיה, בני העם הפשוט ויש כאן העתק מופלא של ז'אן גאנו, כרמות צעיר בשם מישל ואן ספייר-ברוק, המזכיר את כל האגדות שנקשרו לתפקידי הכוכב הצרפתי; פרוץ מלחמת-העולם השנייה והכיבוש הנאצי — העוינות לכובש, הפליטים המחפשים מסתור, ומשתפיי-הפעולה הנקלים; חזרות השיחורור, שבו יש לרגע תחושת של אחווה כלכלית, הבאה לידי ביטוי חד מאוד, כאשר נכה אשר איבד את רגלו במלחמה, יוצא במחול

1945 — סארוזיה על אחריתו של משתף-פעולה חיים בודדים בשולי ההיסטוריה

1956 — מילהמת אל"ר נחמה במשבר

לתאר דבר דומה. ולכן, יצטרך הקהל הישראלי להסתפק בתרגום הפשוט יותר, והסרט אומנם ייקרא בארץ הנשף. התקף לב. בעצם, אפשר היה אפילו לקרוא